

Vraag nr. 88
van 11 januari 1999
van mevrouw GERDA RASKIN

Havenfaciliteiten voor scheepsafval – Stand van zaken

Het lozen van afvalolie en andere afvalstoffen door de scheepvaart is een oud zeer, ook in de Noord-zee. Het gaat om vermijdbare lozingen en afvalstortingen in zee, op voorwaarde dat de havens de nodige infrastructuur bezitten om deze olie en afvalstoffen op te vangen.

De Europese Commissie speelt hier overigens op in en wil strengere regels voor de afvalbehandeling van schepen. Een ontwerprichtlijn eist dat alle Europese havens, ook die voor de jacht en de visserij, inzamel- en opslagplaatsen hebben voor scheepsafval en ladingresten. Ook moet er een afvalplan worden opgesteld dat de nationale regeringen moeten goedkeuren en controleren.

Momenteel plant de haven van Gent reeds maatregelen die anticiperen op de nieuwe Europese regelgeving, onder de projectnaam "Een propere haven voor het jaar 2000".

Aangezien de ontwerprichtlijn onvermijdelijk zijn uitvoering zal krijgen, en een richtlijn in deze zin alleen maar toe te juichen is, is het ook aangewezen dat er in de andere Vlaamse havens eveneens wordt geanticipeerd op de komende en afdwingbare Europese richtlijn.

1. Bestaan er in de verschillende Vlaamse havens, ook in die voor visserij- en jachtschepen, reeds maatregelen voor het opvangen van scheeps- en ladingafval, en waaruit bestaan ze ?
2. Is er een geïntegreerde aanpak voor alle Vlaamse havens ?
3. Worden er, gezien de ernst van de problematiek, ook los van de komende Europese richtlijn, anticiperend reeds de nodige maatregelen getroffen en projecten uitgewerkt, die dan tegen het jaar 2000 kunnen worden afgerond ?

Antwoord

Ik verwijs om te beginnen naar mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 58 van 18 november 1998 van de heer Johan Malcorps, die gedeeltelijk hetzelfde onderwerp behandelt (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 12 februari 1999, blz. 1084 – red.*).

- 1 en 2. Een richtlijn inzake havenontvangstfaciliteiten voor scheepsafvalstoffen en ladingresiduen is inderdaad in de ontwerpfasen. De huidige versie kan echter nog worden veranderd of bijgestuurd.

De richtlijn legt de lidstaten op dat ze moeten toezien dat het aanbod van havenontvangstfaciliteiten toereikend is om te voldoen aan de eisen van de schepen die van deze voorzieningen gebruikmaken.

Momenteel is reeds elk schip dat een Vlaamse zeehaven aandoet in staat om er alle mogelijke soorten afvalstoffen, zowel gevaarlijke als niet-gevaarlijke, af te leveren. Er zijn in het Vlaamse gewest voldoende ophalers die zijn erkend om scheepsafvalstoffen te accepteren en af te voeren naar vergunde verwerkingsinrichtingen.

In de haven van Antwerpen staan zowel statische als mobiele eenheden ter beschikking van de schepen. In de havens van Gent en Zeebrugge werd veelal voor mobiele ontvangstinstallaties gekozen.

De Vlaamse havens voldoen dus momenteel grotendeels aan de eisen van het Marpol-protocol.

Voor afvalstoffen afkomstig van jachten heeft de jachthaven van Nieuwpoort, tevens de grootste jachthaven van Noord-Europa, een milieuponton uitgebouwd waar pleziervaartuigen met hun afvalstoffen (bilgewater, sanitair afvalwater, afvalwater uit chemische toiletten) terecht kunnen. Er zijn ook plannen voor een minicontainerpark, met een chemiekluis voor de inzameling van klein gevaarlijk afval (KGA).

De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) beschikt momenteel over weinig informatie over de toestand in de vissershavens. Ook hier geldt echter dat er in alle regio's voldoende ophalers zijn die over de nodige erkenningen beschikken voor de ophaling van alle soorten gevaarlijk afval.

3. Elke haven zal in het kader van de toekomstige richtlijn een passend afvalontvangst- en verwerkingsplan moeten ontwikkelen en implementeren.

Momenteel wordt door de voornaamste betrokken partijen (havenautoriteiten Gent en Antwerpen, Universiteit Gent, OVAM, afvalverwerkers, software-experts, belangenverenigingen van stouwers en havenbedrijven) gewerkt aan het zogenaamde Ecoware-project.

Eén van de voornaamste doelstellingen van dit project is de vuil- en afvalstromen te beheren die worden veroorzaakt door de havens en de havengebonden activiteiten zoals opslag, laad- en losoperaties en goederenbehandeling.

Bij de uitwerking van dit project zal tevens rekening worden gehouden met de eisen van de (ontwerp)richtlijn. Ook de financiering van het havenafvalbeheerssysteem zal in het Ecoware-project worden opgenomen.

Met dit project werd duidelijk gekozen voor een geïntegreerde aanpak bij het zoeken naar oplossingen binnen de havens. De bedoeling is een volledig pakket uit te werken, waarbij wordt gezocht naar een totaaloplossing voor alle soorten van afval (zowel scheepsafvalstoffen als afval afkomstig van goederenbehandeling), pakket dat kan worden toegepast op alle havens.